

Pep Coll

(Pessonada, 1949)

El salvatge dels Pirineus (2005)

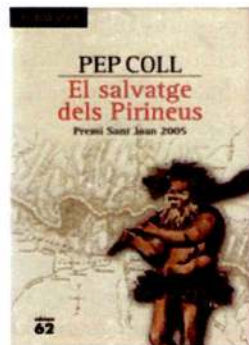
Al meu entendre, El salvatge dels Pirineus és una novel·la sobre el desig de soledat, de llibertat, no tant sobre la bogeria. [...] Ventura Mir, advocat afollat, és un homenàs en la flor de la vida que, sense que se'n sàpiga gaire els motius profunds, s'ha trastocat. El personatge és en la galeria de folls i lustres. La psicologia rutlla a un nivell molt elemental: posem una mare dominant i malcriadora, mala relació amb el pare i amb el germà, una herència no aconseguida, desenganys... [...]

Buscar els orígens de la follia no és pas la necessitat del narrador. La veu narrativa, sempre gràfica, sempre omniscient, sempre clàssica, ho dona per clar, per evident. Ventura Mir s'ha trastocat, i ja està dit. Jo no el veig tant torrat, al Ventura; el veig un humà bastant normalet. El que hi ensumo, però, és l'ànima de llibertat allà on li sembla possible: en un feixanc a la muntanya. Em pareix que el que hi predomina és el gust del personatge d'enregistrar el món amb els estris d'escriure -ací els testaments, lleis i escriptures- i de descriure un reialme on ningú pot entrar, si no és de manera temporal: sobretot la dona, que és una mena d'intrusa, amb la seua necessitat de "llavor de criatura".

El fet és que l'assumpte de la novel·la és aquesta relació difícil de Ventura Mir amb els altres: amb els antics amics de la universitat, amb l'amada, amb el pare, amb els seus filantròpics salvadors. El pla simbòlic de l'obra és potent i va creixent a mesura que avança el relat: Ventura Mir decideix un bon dia, sense massa premeditació aparent, romandre en un feixanc, alguna cosa així com una illa perfectament impenetrable a tocar d'una vila, a tocar del món civilitzat, a tocar de la mare, a tocar del primer amor. Tot a tocar, però lluny!, i sobretot, observar-ho des del mirador de la savina. Tot visible a ull nu: una de les imatges més belles de la novel·la: mirar Malpui des de lluny.

Ventura Mir s'afanya a conduir l'aigua, a conrear la terra, a fer seu aquell espai inaccessible i sense propietat reconeguda. Agricultura i jurisprudència sàviament agermanades. Ordre i soledat. Vocació eremítica. I, naturalment, desig de foragitar tots els que l'empudeguen.

(Andreu Loncà, "Sol amb els estris d'escriure" a "Lectura", Segre [Lleida], 8.1.06)

El proper dia
que ens
trobarem serà:
28/10/2010

Recordau:

Ens reunim tots els
darrers dijous de mes

Lloc: Biblioteca

Hora: 21:15

Coordinador:

Andreu Loncà

Biografia

Pep Coll i Martí va nàixer a Pessonada l'any 1949. Fill de pares pagesos, és el segon de quatre germans. De l'escola del poble on va aprendre de lletra, va passar al Seminari de la Seu d'Urgell on cursà els estudis d'Humanitats, i d'aquí a la Universitat de Barcelona on es llicencià en Filosofia. D'ençà de 1980, treballa de professor de Literatura Catalana a l'IES Marius Torres de Lleida, ciutat on viu amb la Roser Trepal, i dues filles, la Bruna i la Nuri.

La seua activitat literària, paral·lela a la de dinamitzador cultural, s'inicia durant la segona meitat de la dècada dels 70 amb la creació (amb altres companys entusiastes de la comarca) de la revista pallaresa *Escudella* (La Pobla de Segur, 1977) i posteriorment, amb la fundació del Centre d'Estudis del Pallars (Tremp, 1987). Durant aquests anys, s'interessa especialment per l'estudi, sobre el terreny, del dialecte pallarès, treball que sintetitzarà més tard amb la publicació de *El parlar del Pallars* (1991).

Tot seguit, després de recuperar les paraules, s'interessa per les històries velles. Recorre totes les valls del Pirineu occidental català (poble per poble, des de la Cerdanya fins a la vall de Benasc) a la recerca de narracions tradicionals (llegendes, rondalles, acudits i anècdotes vàries). Fruit d'aquest treball, són els reculls de llegendes *Quan Judes era fadrí i sa mare festejava* (1986) i *Muntanyes Maleïdes* (1993). Aquesta recerca, a cavall entre l'etnologia i la literatura, continua amb l'obra *Viatge al Pirineu fantàstic* (1994), una mena de guia pels indrets pirinencs que han generat fantasies, publicada primer en fascicles al diari *Segre* i posteriorment, en forma de llibre, a l'Editorial Columna. I culmina amb un recull de narracions tradicionals de l'Aran, "El rei de la Val d'Aran".

A la vegada, i conscient de la colonització cultural que pateix el món de la fantasia infantil, recrea i adapta alguns d'aquests mites pirinencs per a ús dels lectors joves. En són exemple, *La bruixa del Pla de Beret* (1991), *El tresor de la nit de Nadal* (Premi Lola Anglada, 1997) i sobretot, *Què farem, què direm?* (1992), novel·la juvenil amb què guanya el Premi Gran Angular (1991), el Premi de la Crítica Serra d'Or (1992) i de la qual se n'han fet fins ara, vint-i-cinc edicions. *L'habitació de ma germana* (2008) és la seva darrera novel·la juvenil.

La novel·la és, amb tot, el gènere literari més conreat, la forma amb què es troba més còmode. Des de l'inici de la seua carrera literària, ha publicat aquests títols: *El secret de la moixertera* (1988), *El Pont de Mahoma* (1995), *El segle de la llum* (1997), *La mula vella*, publicada el 1989 i revisada el 2000, *Per les valls on es pon el sol* (2002), és una nova versió del mite del Graal, ambientada a les valls pirinènques, *Els arbres amics* (2004) biografia imaginària d'un esporgador, una mena d'artista boig pels arbres, *El salvatge dels Pirineus* (2005), història d'un Robinson pirinenc, naufrag voluntari en un feixanc, i darrerament, *Les senyorettes de Lourdes* (2008), biografia humana de Bernadette Soubirous, la nena que va veure 18 vegades la Mare de Déu en una balma de Lorda.

OBRES DE PEP COLL

Novel·la:

- La mula vella. 1989 *
- El Pont de Mahoma. 1995 *
- El segle de la llum. 1997 *
- L'abominable crim de l'Alsina Graells. 1999 *
- Per les valls on es pon el sol. 2002 *
- Els arbres amics. 2004
- El salvatge dels Pirineus. 2005 *
- Les senyorettes de Lourdes. 2008 *

Narrativa breu:

- Totes les dones es diuen Maria. 1989
- L'edat de les pedres. 1990
- Muntanyes maleïdes. 1993 *
- El rei de la Val d'Aran. 2003

Narrativa infantil i juvenil:

- Quan Judes era fadrí i sa mare festejava. 1986 *
- El secret de la moixertera. 1988
- Què farem, què direm? 1989 *
- La bruixa del Pla de Beret. 1991
- Mi Long, el drac de la perla. 1994 *
- Muntanyes mig-maleïdes. 1994 *
- Les bruixes del Pla de Negua. 1995
- La fada del mirall. 1996 *
- El tresor de la nit de Nadal. 1998 *
- La corona de Sant Nicolau. 2005 *
- Mentre el món serà món. 2006 *
- L'habitació de ma germana. 2008 *

Teatre:

- La morisca de Gerri. 2004
- Miracles de Santa Maria d'Àneu. 1997
- Crònica de Mur. 2004

Crítica literària o assaig:

- El parlar del Pallars. 1991 *
- Viatge al Pirineu fantàstic. 1996

* disponibles a la biblioteca

ENLLAÇOS D'INTERÈS

<http://lletra.uoc.edu/ca/autor/pep-coll>
<http://www.escriptors.cat/autors/collp/index.php>

Biblioteca
Sant Bartomeu

Ajuntament d'Alpicat

Plaça Països Catalans, 1
25110 Alpicat
Tel. 973 737728

A/e:

biblioteca@alpicat.cat

Web:

<http://www.alpicat.cat/biblioteca>

Catàleg Col·lectiu:

<http://argus.biblioteques.gencat.cat>

HORARI

Matí: de dilluns a divendres de 10h a 12:30h
Tarda: de dilluns a divendres de 16:30 a 20h
Bústia exterior de retorn de préstec.